

**ДОКЛАД ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОСЪЩЕСТВЕНИЯ
ПОСЛЕДВАЩ КОНТРОЛ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА
ПРЕПОРЪКИТЕ**

от одитен доклад № 0300101418
за извършен одит на изпълнението „Облекчаване на административната тежест за бизнеса
в областта на туризма“ за периода от 01.01.2016 г. до 31.12.2018 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

На основание чл. 50, ал. 1 от Закона за Сметната палата и в изпълнение на т. 3 от Решение № 303 от 23.08.2021 г. на Сметната палата за приемане на доклад за резултатите от осъществен контрол за изпълнение на препоръките, дадени по одитен доклад № 0300101418 за извършен одит на изпълнението „Облекчаване на административната тежест за бизнеса в областта на туризма“ за периода от 01.01.2016 г. до 31.12.2018 г., и Заповед № ПК-03-01-014 от 20.07.2022 г. на заместник–председател на Сметната палата, е извършен контрол за изпълнението на препоръките, чрез повторна проверка.

На основание чл. 49, ал. 1 от ЗСП, окончателният одитен доклад е изпратен на министъра на туризма, с 9 (девет) препоръки, срокът за изпълнение на които е до 31.12.2020 г. При осъществения през 2021 г. последващ контрол за изпълнение на дадените на министъра на туризма 9 (девет) препоръки е установено, че 2 (две) препоръки са изпълнени, 1 (една) препоръка е в процес на изпълнение, 4 (четири) препоръки са частично изпълнени и 2 (две) не са изпълнени. Докладът за резултатите от осъществения последващ контрол е приет с Решение № 303 на Сметната палата от 23.08.2021 г. и на 02.09.2021 г. е изпратен на министъра на туризма¹ за сведение и предприемане на действия за изпълнение на неизпълнените, частично изпълнените и препоръките в процес на изпълнение.

Повторната проверка има за цел да се установи съответствието между дадените препоръки в одитния доклад по чл. 48, ал. 1 от Закона за Сметната палата, получената информация от одитираната организация и действително предприетите мерки и извършени действия за изпълнението на неизпълнените, частично изпълнените и препоръките в процес на изпълнение.

РЕЗУЛТАТИ

При осъществения контрол за изпълнението на препоръките към министъра на туризма чрез повторна проверка се установи:

По препоръка 1. *Да се възложи извършване на функционален анализ на администрацията в Министерството на туризма (МТ) с оглед фокусиране върху приоритетните дейности, в т.ч. дейността по ограничаване на административната тежест за бизнеса в туризма до оправдани нива и по-висока ефективност на публичните разходи.*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по т. 1 от раздел I, част „Констатации и оценки“ от одитния доклад, относно недостатъчната вътрешна регламентация на процеса по усъвършенстване на административното регулиране и контрол, с конкретизиране и ясно разпределение на отговорностите на определени служители от структурните звена в администрацията на Министерството на туризма, което създава рискове за ефективността на провеждане на политиката за намаляване на административната тежест. От създаване² на Министерството на туризма не е извършван функционален анализ на администрацията с оглед фокусиране върху приоритетните дейности, в т.ч. дейностите по ограничаване административната тежест за бизнеса до оправдани нива и постигане на по-висока ефективност на публичните услуги за бизнеса.

При осъществения през 2021 г. последващ контрол за изпълнение на препоръките е установено, че препоръката не е изпълнена, тъй като предприетите през 2019 г. действия за получаване на финансова подкрепа от европейски фондове, чрез Оперативна програма „Добро управление“ за извършване на функционален анализ на политика „Подобряване на регулациите в сектор туризъм“, не дават резултат. От министъра на туризма не са

¹ Писмо изх. № 04-20-9 от 02.09.2021 г.

² Създава се Министерство на туризма с Решение на Народното събрание за приемане на структура на МС, обн. ДВ бр. 93 от 11.11.2014 г.

предприемани други действия, насочени към възлагане и извършване на функционален анализ на административна система или на политика.³

Във връзка с извършената повторна проверка, от министъра на туризма е представена информация, че през 2022 г. са предприети действия по изготвяне и приемане на нов Устройствен правилник (УП)⁴ на МТ, като с предвидената в него структура е извършено разделяне на функциите, които са в изпълнение на Закона за туризма и са предприети стъпки за разграничаване на функционалната компетентност в отделните дирекции. В процеса на подготовката на проекта на УП е извършен вътрешен анализ, при който са взети предвид дадените от Сметната палата препоръки.⁵ Новият устройствен правилник е приет без извършването на функционален анализ, което е отбелязано в становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ в администрацията на Министерския съвет, дадено в процеса на обществени консултации по проекта на постановление на Министерския съвет (МС) за приемане на Устройствен правилник на Министерството на туризма (МТ).⁶

За изготвянето на функционален анализ, Министерство на туризма предвижда възлагането му на външен изпълнител, като за целта, в одобрения от министъра на туризма План-график за обществени поръчки за 2022 г. на МТ е включена услуга с предмет „Извършване на функционален анализ на администрацията в МТ“.⁷ Възлагането на извършването на функционален анализ на администрацията на МТ не е осъществено през 2022 г. и отново се предвижда за 2024 г., с включването на дейността в Целите на администрацията на МТ за същата година.⁸

Препоръка 1 не е изпълнена.

По препоръка 3. *Да се осигури обвързване между стратегическите цели, ежегодните цели на администрацията и програмите в програмния бюджет на МТ, както и да се зложат адекватни показатели за проследяване на тяхното изпълнение.*

Препоръката е направена във връзка с констатацията по т. 2.2. от раздел I, част „Констатации и оценки“ от одитния доклад, че:

- заложеният в Програмата за управление на правителството на Република България за 2017 - 2021 г., приоритет за „Намаляване на административната тежест пред гражданите и бизнеса и създаване на по-добри условия за икономическа и инвестиционна дейност“ с предвидените цели и мерки не намира отражение в Стратегическите планове на Министерството на туризма, което показва, че МТ се дистанцира от процесите за ограничаване на административната тежест и улесняване на достъпа до административни услуги;

- за 2016 г. и 2017 г. не са разработени ежегодни цели за дейността на администрацията на министерството, което създава риск за ефективното и ефикасно постигане на целите, заложи в стратегическите документи;

- в програмните бюджети за 2016 г., 2017 г. и 2018 г. не са предвидени цели и дейности за облекчаване на административната тежест за бизнеса в туризма, а за изпълнението на бюджетите са заложи и отчетени показатели за предоставени административни услуги, които не могат да измерят намаляването на административната тежест и да определят напредъка по изпълнението на тази дейност.

³ Доклад за резултатите от осъществения последващ контрол за изпълнение на препоръките по одитен доклад № 0300101418 за извършен одит на изпълнението „Облекчаване на административната тежест за бизнеса в областта на туризма“ за периода от 01.01.2016 г. до 31.12.2018 г.

⁴ Постановление №63 на МС от 26.04.2022 г. за приемане на Устройствен правилник на Министерството на туризма, обн., ДВ, бр.34 от 3.05.2022 г., в сила от 3.05.2022 г.

⁵ Одитно доказателство №1

⁶ Одитно доказателство № 2; Портал за обществени консултации, становище на дирекция „Модернизация на администрацията“ в МС <https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=6686>

⁷ Одитно доказателство № 3

⁸ Цели на администрацията на Министерството на туризма за 2024 г.:

https://www.tourism.government.bg/sites/tourism.government.bg/files/uploads/celi_mt_2024_dopulneni.pdf

При осъществения през 2021 г. последващ контрол за изпълнение на препоръките се установява, че препоръката е изпълнена частично. От Министерство на туризма са предприети действия, в резултат на които, определената в програмните бюджети на министерството за 2020 г. и за 2021 г. стратегическа цел и съответстващите ѝ оперативни цели за провеждане на политиката на министерството „Устойчиво развитие на туризма“ са обвързани с основната цел и стратегическите цели (приоритети), определени в актуализираната Национална Стратегия за устойчиво развитие на туризма в Република България 2014-2030 г. Също така, целите са обвързвани и със заложените в Програмата за управление на правителството на Република България за периода 2017-2021 г. цели и приоритети, като за бюджетна програма „Подобряване на политиките и регулациите в сектора на туризма“ е направено допълнение в първата цел на програмата чрез включване в рамките на целта и „редуциране на административната тежест в туристическия сектор“. В утвърждаваните ежегодни цели на администрацията на Министерството на туризма за 2019 г., 2020 г. и 2021 г. също е налице обвързване със стратегическите цели и приоритетите на правителствената програма, в т.ч. залагане на цел „Редуциране на административната тежест“, за постигането на която е предвидено „Извършване на дейности за редуциране на административната тежест, чрез предоставяне на всички необходими документи от страна на администрацията, както и облекчения за бизнеса“. Успоредно с изложеното е установено, че не са определени адекватни индикатори за оценка на степента на изпълнение на целите, като заложеният индикатор за изпълнение на целта за намаляване на административната тежест е посочен само като начин на измерване на резултата – „въведени конкретни облекчения (опростени процедури и документи) за туристическия бизнес“ без планирана целева стойност за изпълнение.⁹

При извършената повторната проверка за изпълнение на препоръките, Министерство на туризма предоставя информация, че утвърдените със Заповед № Т-РД-16-283/20.07.2022 г. на министъра на туризма и публикувани на институционалната интернет страница на МТ „Цели на администрацията на Министерство на туризма“ са съобразени и синхронизирани със: стратегическите цели, заложи в Актуализираната Национална стратегия за устойчиво развитие на туризма в Република България 2014-2030 г; Приложение № 14: Туризмът от Споразумение за съвместно управление на Република България за периода 2021 г.-2025 г.¹⁰, както и с оперативните цели на програмите в програмния бюджет на МТ, със заложи индикатори за изпълнение.¹¹

При прегледа на „Целите на администрацията на Министерство на туризма“ за 2022 г.¹²; за 2023 г.¹³ и за 2024 г.¹⁴ се установи, че:

А) за операционализиране в годишен аспект на стратегическата цел „Създаване на благоприятна бизнес среда за развитие на устойчив туризъм“ за 2022 г., са заложи три цели едната от които е за „Усъвършенстване на нормативната рамка и политиките за подобряване на околната и бизнес средата в туристическия сектор“. По тази цел са предвидени за изпълнение 2 дейности, свързани с усъвършенстване на методиката за възлагане на концесии на морски плажове и създаване на модел на Гаранционен фонд за гарантиране спазването на потребителските права в сферата на туризма и туристическото обслужване, като не е предвидено изпълнението на дейности за редуциране на административната тежест. Планираните индикатори за измерване и отчитане на целите

⁹ Доклад за резултатите от осъществения последващ контрол за изпълнение на препоръките по одитен доклад № 0300101418 за извършен одит на изпълнението „Облекчаване на административната тежест за бизнеса в областта на туризма“ за периода от 01.01.2016 г. до 31.12.2018 г.

¹⁰ Споразумение за съвместно управление на Република България за периода 2021 г.-2025 г.: https://promeni.bg/wp-content/uploads/2021/12/2.-koaliczionno-sporazumenie_prilozheniya-1-do-18_v.1.3_final_formating.pdf

¹¹ Одитно доказателство №1

¹² Цели на администрацията на Министерството на туризма за 2022 г.: <https://www.tourism.government.bg/bg/kategorii/strategicheski-dokumenti/celi-na-administraciyata-na-ministerstvo-na-turizma-za-2022-g>

¹³ Цели на администрацията на Министерството на туризма за 2023 г.: https://www.tourism.government.bg/sites/tourism.government.bg/files/documents/2023-02/utvurdeni_celi_na_mt.pdf

¹⁴ Цели на администрацията на Министерството на туризма за 2024 г.: https://www.tourism.government.bg/sites/tourism.government.bg/files/uploads/celi_mt_2024_dopulneni_.pdf

имат заложено целево състояние, независимо, че то не във всички стойности е ясно определено като напр. индикатора „брой подпомогнати предприятия“.

Б) при операционализиране на стратегическите цели в годишен аспект за 2023 г. и 2024 г., въпреки че не е извършено ясно адресиране на ежегодните цели на администрацията към конкретна стратегическа цел, по всички индикатори за измерване и оценка на степента на постигане на целите е определена целева стойност; текуща стойност, индикативен размер на предвидените финансови ресурси за изпълнение на дейностите, предвидени за изпълнение на целите, източник на финансиране и са определени отговорните структурни звена.

Препоръка 3 е изпълнена.

По препоръка 4. *Да се предприемат действия за извършване на хоризонтално базово изследване на регулаторната тежест за бизнеса в туризма, което да включва измерване в пълен обхват на административната тежест за бизнеса в туризма, с оглед оптимално регулиране.*

Препоръката е във връзка с констатацията по т. 2.4.1. от раздел I, част “Констатации и оценки“ от одитния доклад, че от Министерството на туризма не са предприети действия за инициране на цялостен анализ и оценка на административното регулиране по Закона за туризма във връзка с предложението за отпадане на изискването за категоризация на самостоятелните заведения за хранене и развлечения, като специфичен вид бизнес. Без да е използван последователен и надежден подход за проучване и оценка, МТ не предприема действия по изпълнение на мярката и предложението за отпадане на категоризирането на самостоятелните заведения за хранене и развлечения се отхвърля, с аргумента, че в хода на обществените консултации са изразени становища от туристически, браншови сдружения и общини, че липсата на категоризиране на самостоятелните заведения за хранене и развлечения би ги поставило в привилегировано положение спрямо заведенията за хранене и развлечения, прилежащи към хотели, за които категоризацията е задължителна. Министерството на туризма е взело под внимание тези опасения, без да се оцени целесъобразността на разработването на отделна регулация за тези заведения.

При осъществения през 2021 г. последващ контрол се установява, че препоръката е в процес на изпълнение, като в утвърдения от министъра на туризма План за обществените поръчки за 2021 г. е предвидена обществена поръчка за директно възлагане с предмет: „Извършване на хоризонтално базово изследване на регулаторната тежест за бизнеса в туризма“ на стойност 20 000 лв. и в тази връзка се разработва документацията, необходима за стартирането на обществената поръчка съгласно Вътрешните правила за управление на цикъла на обществените поръчки.¹⁵

При извършването на повторна проверка за изпълнение на препоръките се установи, че Министерство на туризма планира за 2022 г. провеждане на процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет „Хоризонтално базово изследване на регулаторната тежест за бизнеса в туризма, включващо измерване в пълен обхват на административната тежест за бизнеса в туризма, с оглед оптимално регулиране“¹⁶, но до края на 2022 г. изпълнението на изследването не е отчетено.¹⁷

През 2023 г. в МТ е създадена работна група за разработването на проект на закон за изменение и допълнение на ЗТ с цел по-добро административно регулиране на услугите в сектор туризъм: намаляване на административната тежест за бизнеса и балансирано

¹⁵ Доклад за резултатите от осъществения последващ контрол за изпълнение на препоръките по одитен доклад № 0300101418 за извършен одит на изпълнението „Облекчаване на административната тежест за бизнеса в областта на туризма“ за периода от 01.01.2016 г. до 31.12.2018 г.

¹⁶ Одитно доказателство №1

¹⁷ Отчет за изпълнението на програмния бюджет на Министерство на туризма за 2022 г.: <https://www.tourism.government.bg/bg/kategorii/byudzhet/otchet-i-byudzhet-za-2021-g-0>

упражняване на справедлив и ефективен административен контрол, който да бъде внесен в НС за приемане през 2024 г.¹⁸

Препоръка 4 е в процес на изпълнение.

По препоръка 5. *Да се предприемат действия за повторен анализ на разходооправдаността на таксите, включени в Тарифата на таксите, събирани по Закона за туризма с цел спазване на изискванията на Методиката за тяхното изчисление, съгласно Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.*

Препоръката е във връзка с констатацията по т. 2.3.2 от раздел I, част „Констатации и оценки“ от одитния доклад, че приложеният подход при определяне на таксите по Тарифата на таксите, събирани по Закона за туризма (ЗТ) не дава достатъчна увереност по отношение на правилното определяне на размера им, тъй като при изготвянето на проекта не са спазени всички изисквания на Методиката за тяхното изчисление, съгласно Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност. Съществуват индикации за недостатъчна обективност при тяхното определяне, в т.ч. по отношение на детайлната калкулация на предлаганите административни услуги в частта на определяне на данните за необходимите човекочасове за извършване на услугата, както и по отношение на приложението на методиката за определяне на разходоориентиран размер на таксите, приета от Министерския съвет в частта на начина на определяне на дела на преките и непреките разходи и начина на пренасяне на капиталовите разходи по метода на амортизационните отчисления в стойността на административната услуга.

При осъществения през 2021 г. последващ контрол за изпълнение на препоръките се установява, че препоръката е изпълнена частично. От Министерство на туризма са предприети действия по разработване и внасяне в Министерския съвет на предложение за нова Тарифа за таксите, които се събират по Закона за туризма, като с новата Тарифа се цели прилагането на разходоориентиран подход и привеждане на действащите към момента такси в съответствие с броя и вида на предоставяните административни услуги и с начина на тяхното изчисление, съгласно чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност. Същевременно, извършеният в процеса на последващия контрол анализ показва, че методиката и детайлната калкулация за определяне на размера на таксите за отделните административни услуги, приложена към доклада на министъра на туризма, не дават яснота относно начина, по който са определени броя човекочасове, необходими за извършване на дейността по предоставянето на конкретната административна услуга. Определеният брой човекочасове за разглеждането на документи за категоризиране на места за настаняване клас А (хотели, мотели, апартаменти туристически комплекси, вилни селища, туристически селища и вили) със 31 до 150 стаи отново е по-нисък от броя човекочасове за разглеждане на документите за категоризиране на места за настаняване клас Б (семейни хотели, хостели, пансиони и почивни станции) със 61 до 100 стаи, при положение че за обектите от категория А изискванията са повече и горната граница на броя стаи в тези обекти е по-висока.¹⁹

Във връзка с повторната проверка за изпълнение на препоръките, от Министерство на туризма е представена кратка информация, свързана с начина на определяне на човекочасовете за предоставяне на услугите, в която се посочва че измерването на човекочасовете е извършено и на база информация от големите общини, както се пояснява, че количеството време за разглеждане на местата за настаняване, клас Б, е същото, както на

¹⁸ Цели на администрацията на Министерството на туризма за 2024 г.: https://www.tourism.government.bg/sites/tourism.government.bg/files/uploads/ceли_mt_2024_dopolneni_.pdf

¹⁹ Доклад за резултатите от осъществения последващ контрол за изпълнение на препоръките по одитен доклад № 0300101418 за извършен одит на изпълнението „Облекчаване на административната тежест за бизнеса в областта на туризма“ за периода от 01.01.2016 г. до 31.12.2018 г.

местата за настаняване, клас А, но се твърди, че местата за настаняване, клас Б са с сложен градоустройствено и вещно правен статут.²⁰ В подкрепа на посочено обаче, не са представени документи като анализи, доклади, прогнози или др., които да обосноват определените човекочасове, на основата на които е изчислена стойността на отделните видове административни услуги, предоставяни по силата на Закона за туризма.

Съгласно представената от Министерство на туризма през 2021 г. Методика и детайлна калкулация на таксите²¹, размерът на таксата за всяка от услугите се определя от два елемента – брой човекочасове и средна часова ставка, като в методиката е включена информация за начина на определяне само на единия елемент – средната часова ставка. За другият елемент – брой на човекочасове, в методиката е представена информация само относно определянето на общия брой човекочасове, предвидени за предоставянето на всички услуги, като липсва описание на начина, по който този общ брой е разпределен между отделните услуги.

Предвид изложеното, все още е налице констатираната при одита и последващия контрол индикация за недостатъчна обективност и непоследователна икономическа логика при определянето на размера на таксите за някои от административните услуги, произтичащи от Закона за туризма.

От Министерство на туризма се пояснява, че след извършване на цялостен анализ и оценка на административното регулиране по Закона за туризма и очертаване на областите, в които е необходимо промяна в посока облекчаване, ще се пристъпи към ново тарифиране на административните услуги в туризма.²²

Препоръка 5 е изпълнена частично.

По препоръка 6. *Да се предприемат действия за актуализиране информацията за изискваните документи за предоставяне на услуги на интернет страницата на Министерство на туризма в съответствие с измененията и допълненията на Закона за туризма.*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по т. 2.1. от раздел II, част „Констатации и оценки“ от одитния доклад, че на електронната страница на Министерство на туризма не е отразено отпадането на изискването за прилагане на документ за платена такса по тарифата за таксите, които се събират по ЗТ, в съответствие с измененията на Закона за туризма от 04.05.2018 г.

При осъществения през 2021 г. последващ контрол се установява, че препоръката е изпълнена частично, като при 7 броя услуги не е отразено на електронната страница на МТ отпадането на изискването за прилагане на документ за платена такса по тарифата за таксите, които се събират по Закона за туризма.²³

При извършената повторна проверка за изпълнение на препоръките се установи, че от Министерство на туризма са предприети действия, в резултат на които на електронната страница на Министерството на туризма²⁴ е отразено отпадането на изискването за прилагане на документ за платена такса по тарифата за таксите, които се събират по ЗТ²⁵, в съответствие с измененията на Закона за туризма от 04.05.2018 г.²⁶, както следва:

²⁰ Одитно доказателство №1

²¹ Одитно доказателство №1.8. Тарифа за таксите – „Използвана методика и детайлна калкулация на таксите по проекта за тарифа за таксите, които се събират по ЗТ към Доклад за резултатите от осъществения последващ контрол за изпълнение на препоръките по одитен доклад № 0300101418 за извършен одит на изпълнението „Облекчаване на административната тежест за бизнеса в областта на туризма“ за периода от 01.01.2016 г. до 31.12.2018 г.

²² Одитно доказателство №1

²³ Доклад за резултатите от осъществения последващ контрол за изпълнение на препоръките по одитен доклад № 0300101418 за извършен одит на изпълнението „Облекчаване на административната тежест за бизнеса в областта на туризма“ за периода от 01.01.2016 г. до 31.12.2018 г.

²⁴ <http://www.tourism.government.bg/bg/kategorii/uslugi-v-turizma>

²⁵ Изискуеми съгласно чл.63, ал.1, т.10, чл.68, ал.4, т.8, чл.129, ал.1, т.9, чл.140, ал.1, т.9 и чл.147, ал.1, т. 9 от Закона за туризма от 15.03.2016 г.

²⁶ Закон за изменение и допълнение на Закона за туризма, обн., ДВ, бр. 37 от 4.05.2018 г., в сила от 4.05.2018 г.

1. Услуга с Уникален идентификатор 1029: Категоризиране на туристически хижи, туристически спални, туристически учебни центрове²⁷;
2. Услуга с Уникален идентификатор: 2761: Категоризация на заведения за хранене прилежащо към туристически хижи, туристически спални и туристически учебни центрове²⁸;
3. Услуга с Уникален идентификатор 2751: Повишаване категорията на заведение за хранене и развлечения²⁹;
4. Услуга с Уникален идентификатор 2783: Вписване в Националния туристически регистър на правоспособни екскурзоводи от Европейския съюз, които трайно са се установили в Република България с цел упражняване на професията³⁰;
5. Услуга с Уникален идентификатор 387: Вписване на лица, притежаващи правоспособност за упражняване на професията "Екскурзовод" в Националния туристически регистър³¹;
6. Услуга с Уникален идентификатор 2759: Потвърждаване на категорията на заведения за хранене и развлечения и места за настаняване³²;
7. Услуга с Уникален идентификатор 2750: Повишаване на категорията на места за настаняване³³.

Препоръка 6 е изпълнена.

По препоръка 7. *Да се създаде нужната организация за предприемане на своевременни действия за отстраняване на грешки и нередности, установени във връзка с режимите и издадените документи.*

Препоръката е направена във връзка с констатациите по т. 2 и по т. 3.2. от раздел II, част „Констатации и оценки“ от одитния доклад, че:

- е допусната техническа грешка за услуга „Вписване на лица, притежаващи правоспособност за упражняване на професията „Планински водач“ с уникален идентификатор № 2780 в Административния регистър, която е обозначена с № 2782 на електронната страница на Министерство на туризма.

- при проверка на досиета на заведения за хранене и развлечения, категоризирани от Министерството на туризма е установена грешка при издаване на удостоверение за категория четири звезди на заведение за хранене и развлечения, което е определено от експертната работна група за съответстващо на три звезди. Същото заведение фигурира в Регистъра на заведенията за хранене и развлечения, като тип „заведения за бързо обслужване“, които според Наредбата за изискванията за местата за настаняване и заведенията за хранене и развлечения и за реда за определяне на категория, отказ, понижаване, спиране на действието и прекратяване на категорията, не могат да бъдат с висока категория от три звезди.

При осъществения през 2021 г. последващ контрол се установява, че от Министерство на туризма са предприети действия по изпълнение на част от препоръката, като е отстранена техническата грешка, допусната при обозначаването в Националния туристически регистър на лицето, притежаващо правоспособност за упражняване на

²⁷ <https://www.tourism.government.bg/bg/kategorii/uslugi-v-turizma/kategorizirane-na-turisticheski-hizhi-turisticheski-spalni-turisticheski> Одитно доказателство № 4

²⁸ <https://www.tourism.government.bg/bg/kategorii/uslugi-v-turizma/kategorizaciya-na-zavedeniya-za-hranene-prilezhashto-kum-turisticheski> Одитно доказателство № 4

²⁹ <https://www.tourism.government.bg/bg/kategorii/uslugi-v-turizma/povishavane-kategoriyata-na-zavedenie-za-hranene-i-razvlecheniya> Одитно доказателство № 4

³⁰ <https://www.tourism.government.bg/bg/kategorii/uslugi-v-turizma/vpisvane-v-nacionalniya-turisticheski-registur-na-pravospobni> Одитно доказателство № 4

³¹ <https://www.tourism.government.bg/bg/kategorii/uslugi-v-turizma/vpisvane-na-lica-pritezhashti-pravospobnost-za-uprazhnyavane-na-0> Одитно доказателство № 4

³² <https://www.tourism.government.bg/bg/kategorii/uslugi-v-turizma/potvurzhdavane-na-kategoriyata-na-zavedeniya-za-hranene-i-razvlecheniya-i> Одитно доказателство № 4

³³ <https://www.tourism.government.bg/bg/kategorii/uslugi-v-turizma/povishavane-na-kategoriyata-na-mesta-za-nastanyavane> Одитно доказателство № 4

професията „Планински водач за упражняване на професията „Планински водач“ с уникален идентификатор № 2780 по Административния регистър. От Министерство на туризма обаче, не са предприети действия за коригиране на допуснатата грешка, свързана с издаване на удостоверение за категория четири звезди на заведение за хранене и развлечения, което е определено от експертната работна група за съответстващо на три звезди, съответно не е анулирано издаденото удостоверение за категоризация.³⁴

При осъществената повторна проверка за изпълнение на препоръките се установи, че от министърът на туризма е издадена Заповед № Т-РД-15-114/16.08.2021 г. за поправка на допуснатата очевидна фактическа грешка в Списък № РК-06-10 на предложени места за настаняване и заведения за хранене и развлечения за определяне на клас, вид и категория, като в заповедта е посочено, че поправката следва да се отрази в Националния туристически регистър и следва да се издаде ново актуализирано удостоверение за вид и категория на обекта.³⁵ От министерство на туризма е издадено ново актуализирано Удостоверение за обекта за категория три звезди и поправката в категорията е отразена в Националния туристически регистър.³⁶

Препоръка 7 е изпълнена.

По препоръка 9. *Да са предприемат действия за идентифициране на възможности и за предоставяне на резултата от административни услуги по електронен път.*

Препоръката е във връзка с констатацията по т. 4.2 от раздел II, част „Констатации и оценки“ от одитния доклад, че за предоставяните от Министерството на туризма административни услуги не е предвидена възможност за получаване на резултата по електронен път, макар някои от тях да предполагат наличието на такава възможност, например вписването на туристическите сдружения. Предвидена е възможност за получаване на услугата чрез куриер. Определени услуги съдържат „категорийни символики“, които се отпечатват на специален вид основа със съответните изисквания и се предоставят на адресатите в оригинал, това от своя страна не предполага получаване на резултата/документа по електронен път.

При осъществения през 2021 г. последващ контрол се установява, че препоръката не е изпълнена.

Във връзка с повторната проверка, Министерството на туризма представя информация за предвидената за провеждане през 2022 г. процедура за обществена поръчка с предмет „Хоризонтално базово изследване на регулаторната тежест за бизнеса в туризма, включващо измерване в пълен обхват на административната тежест за бизнеса в туризма, с оглед оптимално регулиране“, като резултатите от извършване на изследването ще подпомогнат и процеса по идентифициране на възможности за предоставяне на резултата от административните услуги по електронен път.³⁷ С приетия нов Устройствен правилник на МТ, на Дирекция "Концесиониране, наемна и регулаторна дейност в туризма", са заложили и функции да:

- анализира и оценява въздействието на административното регулиране и административната тежест за бизнеса в областта на туризма;
- разработва, предлага и подпомага инициативи в областта на по-доброто регулиране и облекчаване на административната тежест и участва в подготовката на конкретни предложения за отпадането и/или облекчаването на съществуващи административни режими в областта на туризма.³⁸

³⁴ Доклад за резултатите от осъществения последващ контрол за изпълнение на препоръките по одитен доклад № 0300101418 за извършен одит на изпълнението „Облекчаване на административната тежест за бизнеса в областта на туризма“ за периода от 01.01.2016 г. до 31.12.2018 г.

³⁵ Одитно доказателство №1

³⁶ Одитно доказателство №1

³⁷ Одитно доказателство №5 и Одитно доказателство №1

³⁸ Чл.37, ал.2, т.13 и т.14 от Устройствен правилник на Министерството на туризма, приет с ПМС № 63 от 26.04.2022 г., обн., ДВ, бр. 34 от 3.05.2022 г., в сила от 3.05.2022 г.

Прегледът в Единният портал за достъп до електронни услуги, администриран от Министерството на електронното управление показва, че до 30.06.2024 г., в секция „Бизнес и предприемачи“, подсекция „Туризм, хотелиерство, ресторантьорство“, Министерството на туризма има регистрирани 34 бр. административни услуги³⁹, от които 21 бр. са актуализирани през 2024 г.⁴⁰ При посочените услуги е предвидена възможност за получаване на резултата от услугата – съответния регистрационен и/или удостоверяващ документ в електронен вид чрез системата за сигурно електронно връчване, в профила на заявителя.⁴¹

Препоръка 9 е изпълнена.

³⁹ Единен портал за достъп до електронни услуги, секция „Бизнес и предприемачи“, подсекция „Туризм, хотелиерство, ресторантьорство“: <https://egov.bg/wps/portal/egov/uslugi/biznes%20i%20predpriemachi/turizam,%20hotelierstvo,%20restorantyorstvo?cP=1>

⁴⁰ Одитно доказателство № 4

⁴¹ Напр. административна услуга № 2783 „Вписване в Националния туристически регистър на правоспособени екскурзоводи от Европейския съюз, които трайно са се установили в Република България с цел упражняване на професията“, т. „Как ще получа резултата“ : <https://egov.bg/wps/portal/egov/dostavchitsi%20na%20uslugi/ministerstva/uslugi-1468/2783?callerId=d3e4c797-9f2a-4ba3-9e63-a3ef3cbec7e8&cP=1>

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Повторната проверка на изпълнението на препоръките на Сметната палата, дадени с одитен доклад № 0300101418 за извършен одит на изпълнението „Облекчаване на административната тежест за бизнеса в областта на туризма“ за периода от 01.01.2016 г. до 31.12.2018 г. показва, че от министъра на туризма са предприети действия за изпълнението на дадените препоръки.

От установените при първата проверка общо 7 (седем) броя препоръки, оценени като неизпълнени частично изпълнени или препоръки в процес на изпълнение:

- 4 (четири) препоръки са изпълнени;
- 1 (една) е частично изпълнена
- 1 (една) е в процес на изпълнение и
- 1 (една) не е изпълнена.

В хода на проверката са събрани пет броя одитни доказателства.

Докладът за резултатите от осъществения контрол за изпълнението на препоръките на Сметната палата чрез повторна проверка е изготвен при спазване на основните одитни принципи от Рамката за професионални становища на ИНТОСАЙ, МСВОИ 3000, МСВОИ 3910, МСВОИ 3920 и Наръчника за прилагане на международно признатите одитни стандарти и одитната дейност на Сметната палата.

Докладът за резултатите от проверката за изпълнението на препоръките е приет на основание чл. 50, ал. 1 от Закона за Сметната палата, с Решение № 293 на Сметната палата от 03.09.2024 г.

ОПИС НА ДОКАЗАТЕЛСТВОТА

	Доказателства	Брой листа
	Писмо изх.№ Т-92-00-669/02.08.2022 г. от министъра на туризма с вх.№04-20-4/02.08.2022 г. относно представяне на информация за предприетите мерки за изпълнение на дадените препоръки, с приложения, в т.ч.:	19
1.1.	Копие на удостоверение за категория три звезди с № РК-19-10943	1
1.2.	Екранна снимка на НТР – Регистър на заведенията за хранене и развлечения.	1
1.3.	Копие на заповед № Т-РД-15-114/16.08.2021 г. на министъра на туризма за поправка на допуснатата очевидна фактическа грешка.	2
1.4.	Копие на писмо изх. № Т-91-00-17/19.04.2022 г. до главен секретар на МС, с приложен доклад от министъра на туризма относно проект на ПМС за приемане на Устройствен правилник на МТ.	6
1.5.	Извадка от утвърден План-график за обществени поръчки на МТ за 2022 г. – функционален анализ	1
1.6.	Екранна снимка на страницата на МТ, секция „Стратегии и политики“.	CD
2.	Екранна снимка на портала за обществени консултации и линк към становището на дирекция „МА“ към МС	CD
3.	Писмо от 04.08.2022 г. по електронна поща към писмо № Т-92-00-669/02.08.2022 г. – допълнение по препоръка 4 - Извадка от утвърден план-график за обществени поръчки на Министерство на туризма за 2022 г.-базово изследване регулаторна тежест	CD
4.	Екранна снимка на електронната страница на МТ - секция „Услуги в туризма“	CD
5.	Писмо от 08.08.2022 г. по електронна поща към писмо № Т-92-00-669/02.08.2022 г. – допълнение по препоръка 9	CD